

Enheten för hantering av farligt gods och
brandfarlig vara (RO-FB)

Vilka olika aktörer ska ha säkerhetsrådgivare?

I Sverige gäller kravet på att ha säkerhetsrådgivare för samtliga transportslag, det vill säga väg, järnväg, sjö och luft. Reglerna gäller för både fysiska och juridiska personer, inklusive myndigheter.

Följande aktörer ska ha säkerhetsrådgivare (se även under ”Bakgrund” nedan):

- Avsändare som fysiskt lämnar farligt gods för transport.
- Avlämnare (företag som fysiskt lämnar farligt gods för transport, oavsett om de står angivna som avsändare i godsdeklarationen eller ej).
- Lastare/fyllare/förpackare som är uppdragstagare till avsändaren, avlämnaren eller transportören och som genomför sitt arbete självständigt i förhållande till uppdragsgivaren
- Transportör (det företag som genomför transporten).
- Lossare som är uppdragstagare till transportören eller mottagaren och som genomför sitt arbete självständigt i förhållande till uppdragsgivaren.

Följande aktörer behöver inte ha säkerhetsrådgivare (se även under ”Bakgrund” nedan):

- Avsändare som inte fysiskt lämnar farligt gods för transport.
- Mottagare som inte har någon aktiv del i själva transportkedjan, som att lossa det farliga godset.
- Lastare/fyllare/förpackare/lossare som är uppdragstagare till avsändaren, avlämnaren eller transportören och genomför sitt arbete osjälvständigt, det vill säga under ledning av uppdragsgivaren. Till denna grupp räknas exempelvis bemanningsföretag.
- Agenter, speditörer, mäklare eller konsulter som arbetar på uppdrag av en avsändare, avlämnare eller transportör, utan att fysiskt hantera godset, och som t.ex. iordningsställer transporthandlingar, hyr ut fordon eller tankar. Här är det uppdragsgivaren, dvs avsändaren, avlämnaren eller transportören som måste säkerställa att relevanta bestämmelser uppfylls.

Bakgrund

Skyldigheten att ha en säkerhetsrådgivare framgår av 11 § lagen (2006:263) om transport av farligt gods (LFG). Där anges att den vars verksamhet omfattar transporter av farligt

gods ska ha en eller flera säkerhetsrådgivare. Detsamma gäller den som till någon annan lämnar farligt gods för transport. Notera att när det gäller kravet på säkerhetsrådgivare så pekar lagen specifikt ut ”den som lämnar” farligt gods för transport – inte den som transportregelverket benämner som avsändare (även om detta givetvis kan vara samma aktör).

Med transport avses förflyttning av farligt gods med transportmedel samt sådan lastning, lossning, förvaring och annan hantering som utgör ett led i förflyttningen (3 § LFG).

”Avsändare” respektive ”avlämnare”

I transportregelverken definieras ”avsändare” som ett företag som avsänder farligt gods för egen eller annans räkning. Om en transport utförs i enlighet med ett transportavtal ska med avsändare förstås den som är avsändare enligt transportavtalet.

Ofta är avsändaren den part som överlämnar det farliga godset för transport, även om det inte alltid är så. Avsändaren enligt transportavtalet kan t.ex. befinna sig på annan ort eller i ett annat land och inte alls komma i kontakt med det gods som ska skickas. I sådana fall kan avsändaren rent praktiskt inte råda över hur sändningen ser ut när den skickas iväg, även om avsändaren kan ha upprättat transporthandlingarna. Det är den som lämnar det farliga godset för transport som rent handgripligen råder över situationen och har möjlighet att t.ex. kontrollera att godset är korrekt märkt samt att de handlingar som medföljer godset är de rätta och innehåller korrekt uppgifter. Kravet att ha en säkerhetsrådgivare faller därför på den aktör som fysiskt överlämnar godset för transport då denne också kan påverka hur sändningen iordningsställs och skickas iväg.

Sammanfattningsvis gäller kravet på att ha säkerhetsrådgivare de verksamheter som har en aktiv roll vid transport av farligt gods, inklusive den som överlämnar det farliga godset för transport.

Undantag

För undantag från kravet på säkerhetsrådgivare, se 3 § i [MSBFS 2015:9 föreskrifter om säkerhetsrådgivare för transport av farligt gods](#).